

BOX

Reptes i oportunitats de l'agenda europea per al sector agroalimentari

La Visió per a l'Agricultura i l'Alimentació, presentada al febrer del 2025 per la Comissió Europea, parteix de la següent constatació: **el sector agroalimentari europeu ha de continuar sent competitiu en un entorn geopolític més fragmentat, s'ha d'adaptar al canvi climàtic i ha de mantenir la seva legitimitat social i territorial.** De manera específica, reconeix que el sector és estratègic, proposa una Política Agrària Comuna (PAC) més simple, justa i orientada a resultats, i posa el focus en la renda agrària, en el relleu generacional, en la resiliència climàtica, en la innovació, en la bioeconomia i en una posició negociadora més equilibrada dels agricultors dins la cadena alimentària.

- 1) El primer eix tangible ha estat la simplificació reguladora,** alineada amb la Brúixola de la Competitivitat.¹ La Comissió va presentar, al maig del 2025, el paquet Òmnibus III per reduir i per simplificar les càrregues administratives de la PAC en àmbits com la condicionalitat mediambiental, els pagaments a petites i mitjanes explotacions, les explotacions ecològiques i la resposta a fenòmens climàtics extrems. El repte és simplificar sense buidar de contingut els objectius mediambientals, en un context en què l'adaptació climàtica ja no és un capítol accessori, sinó una condició de viabilitat productiva, i en què la innovació, la digitalització i les noves tecnologies estan cridades a exercir un paper creixent per compatibilitzar la sostenibilitat i la competitivitat. La proposta va ser ratificada pel Consell al desembre del 2025 i es va començar a aplicar el 2026. Les mesures han estat, en termes generals, ben rebudes per una bona part de les organitzacions agràries, tot i que les mediambientals han advertit del risc que determinades simplificacions puguin afeblir una part dels incentius associats als objectius climàtics i de biodiversitat.
- 2) El segon front és el finançament.** Al juliol del 2025, la Comissió va proposar un nou pressupost comunitari per al 2028-2034 de gairebé 2 bilions d'euros, amb més flexibilitat, menys instruments i una nova arquitectura basada en els Plans d'Associació Nacionals i Regionals, que integraria fons avui separats —inclosos la cohesió, l'agricultura, el desenvolupament rural i la pesca—. ² Per a l'agro, això obre una oportunitat de major coherència entre inversions, reformes i necessitats territorials, però també un risc de dilució de la PAC en una bossa pressupostària més competida, pressionada per les noves prioritats estratègiques (defensa, ampliació, seguretat energètica) i per l'agenda competitiva (innovació, connectivitat, made in Europe). La proposta ha suscitat un debat intens: mentre que alguns actors valoren la major flexibilitat i integració de les inversions i de les reformes, uns altres adverteixen del risc de diluir el caràcter comú de la PAC i de reduir-ne la visibilitat dins una arquitectura pressupostària més àmplia. A més a més, la configuració final del pressupost serà determinant per finançar prioritats com la incorporació dels joves agricultors, la innovació o l'adaptació climàtica de les explotacions.
- 3) El tercer eix és comercial** La UE ha accelerat la xarxa d'acords per reduir dependències i per compensar els mercats més protegits, en particular en un context de proteccionisme creixent als EUA.³ Mercosur —aplicat de forma provisional des del maig del 2026 en la seva dimensió comercial— és l'exemple més visible, però forma part d'una estratègia més àmplia que inclou la modernització dels acords amb Xile i Mèxic i les negociacions amb Austràlia, l'Índia i Indonèsia. Per al sector agroalimentari europeu, aquests acords obren oportunitats en mercats de renda creixent i amb un gran potencial de demanda per a productes on la UE gaudeix d'avantatges competitius, afavoreixen una major diversificació de les exportacions i redueixen la dependència d'un nombre limitat de mercats de destinació.⁴ Al mateix temps, la Comissió ha reforçat les salvaguardes per als productes més sensibles combinant els contingents limitats d'importació, els períodes transitoris, els mecanismes de vigilància i les clàusules que permeten restringir de forma temporal les importacions si provoquen perturbacions significatives als mercats europeus. La filosofia és compatibilitzar una major obertura comercial amb mecanismes que facilitin l'ajust i preservin la confiança dels productors europeus amb condicions reguladores, sanitàries i mediambientals comparables per als productes importats.

En suma, la nova agenda europea ofereix una finestra d'oportunitat si aconsegueix quadrar tres peces: una PAC menys burocràtica però no menys comuna, una transició climàtica finançable i acceptada socialment, i una política comercial que obri mercats sense erosionar la confiança dels productors. **L'oportunitat és convertir l'agroalimentari europeu en un vector de competitivitat, de resiliència territorial i d'autonomia estratègica.**

① Vegeu el Focus «Quant ha avançat la UE amb la Brúixola de la Competitivitat?», a l'[Informe Mensual de l'abril del 2026](#).

② Vegeu el Focus «Pressupost 2028-2034 per a la UE: missió impossible?», a l'[Informe Mensual del setembre del 2025](#).

③ Vegeu el Focus «Diversificació exportadora de la UE més enllà dels aranzels de Trump», a l'[Informe Mensual del desembre del 2025](#).

④ Vegeu l'article «Tensions aranzelàries i reconfiguració dels fluxos comercials: impacte a Espanya», a l'[Observatori Sectorial del primer semestre del 2025](#).